

"KELISHILGAN":

Oliy ta'lif tizimi kadrlarni qayta
tayyorlash va malakasini oshirish instituti
Direktor U.Sh.Begimkulov
" " 2024-y.
M.O.

Kadrlarni mafakasini oshirish va qayta
tayyorlash bo'limi boshlig'i
F.T.Esanboboyev
" " 2024-y.
M.O.

TDIU huzuridagi pedagog kadrlarni qayta
tayyorlash va ularning malakasini oshirish
tarmoq markazi
Direktor N.G.Karimov
" " 2024-y.
M.O.

**O'ZBEKİSTON RESPUBLİKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI**

Oliy ta'lif, fan va innovatsiyalar
rining 2024-yil "27" dekabr dagi
485 - sonli buyrug'i bilan
tasdiqlangan.

"BUXGALTERIYA HISOBI"

yo'nalishi bo'yicha oliy ta'lif muassasalari pedagog kadrlarini
qayta tayyorlash va malakasini oshirish kursining o'quv dasturi

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VAZIRLIGI

OLIY TA'LIM TİZİMİ KADRLARINI QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI

TOSHKENT DAVLAT IQTISODIYOT UNIVERSITETI HUZURIDAGI PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi Oliy, o'rta maxsus va professional ta'limganlari bo'yicha o'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvoqiqlashtiruvchi kengashining 2024-yil 24.10. - sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

"Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini" moduli: f.f.d., prof. M.M.Qahhorova, yu.f.b., PhD F.B.Maxmudov.

"Oliy ta'limganing normativ huquqiy asoslarini hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish" moduli: yu.f.n., prof. V.Topildiyev, yu.f.d., prof. B.I.Ismailov.

"Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar" moduli: t.f.d., prof. D.Irgasheva, p.f.b., PhD Sh.Adashboyev, p.f.b., PhD A.Obidov.

"Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish" moduli: i.f.d., prof. R.Nurimbetov p.f.b., PhD N.Xaqnazaro.

"Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.b., PhD I.Eshmamatov, R.Dj.Ishmuxammedov, A.Turayev, A.Abduraxmonov.

"Ta'limgan sifatini ta'minlashda baholash metodikalarini" moduli: p.f.d., prof. N.A.Muslimov, p.f.d., prof. J.Tolipova, p.f.b., PhD M.Innazarov.

"Buxgalteriya hisobi va auditning dolzARB muammolarini" moduli: TDIU PhD, dots. F.T.Temirov.

"Buxgalteriya hisobi va auditning zamonaviy yutuqlari" moduli: TDIU PhD, dots. F.T.Temirov, TDIU PhD, A.Kozimjonov.

Taqribchilar:

TDIU i.f.d., prof. N.B. Abdusalomova, TDIU i.f.d., dots. A.A. Ostonoqulov.

Xorijiy ekspert:

T.I.Isroilov. Osh universiteti Buxgalteriya fakulteti dekani, PhD.

Hamkor tashkilotlar:

O'zbekiston buxgalterlar va auditorlar milliy assotsiatsiyasi

O'quv dasturi Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Kengashining qarori bilan tasdiqqa tavsija qilingan (2024-yil 29.11. dagi 4 - sonli bayonnomasi).

Kirish

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi tasdiqlangan "Ta'limgan to'g'risida" Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 12-iyundagi "Oliy ta'limgan muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida" PF-4732-son, 2019-yil 27-avgustdagagi "Oliy ta'limgan muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining uzluksiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida" PF-5789-son, 2019-yil 8-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'limgan tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-5847-son, 2020 yil 29 oktabrdagi "Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" PF-6097-son, 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son, 2023-yil 25-yanvardagi "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlari faoliyatini samarali yo'lg'a qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida" PF-14-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston — 2030" strategiyasi to'g'risida PF-158-son Farmonlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 21 iyundagi "Aholi va davlat xizmatchilarining korruptsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzluksiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-228-son, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 17 fevraldagi "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-4996-son qarorlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'limgan muassasalarini rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2019-yil 23-sentabrdagi 797-son hamda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Oliy ta'limgan tashkilotlari rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida" 2024-yil 11-iyulda 415-son Qarorlarida belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tuzilgan bo'lib, u oliy ta'limgan muassasalarini pedagog kadrlarining kasb mahorati hamda innovatsion kompetentligini rivojlantirish, sohaga oid ilg'or xorijiy tajribalar, yangi bilim va malakalarni o'zlashtirish, shuningdek, amaliyotga joriy etish ko'nikmalarini takomillashtirishni maqsad qiladi.

Dastur doirasida berilayotgan mavzular ta'limgan sohasi bo'yicha pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish mazmuni, sifati va ularning tayyorgarligiga qo'yiladigan umumiy malaka talablari va o'quv rejaliari asosida shakllantirilgan bo'lib, uning mazmuni yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini yoritib berish, oliy ta'limganing normativ-huquqiy asoslarini bo'yicha ta'limgan tarbiya jarayonlarini tashkil etish hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish, pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarini rivojlantirish, ilmiy-innovatsion faoliyat darajasini oshirish, pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, ta'limgan sifatini ta'minlashda baholash metodikalaridan samarali foydalanish, buxgalteriya hisobi va auditning dolzARB muammolarini hal etish va zamonaviy yutuqlardan foydalanish bo'yicha tegishli bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan.

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv dasturi quyidagi modullar mazmunini o'z ichiga qamrab oladi:

1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslarini.

1.2. Oliy ta'limning normativ huquqiy asoslari hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

1.5. Pedagoging kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

1.6. Ta'lim sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

1.7. Buxgalteriya hisobi va auditning dolzARB muammolari.

1.8. Buxgalteriya hisobi va auditning zamonaviy yutuqlari.

Malakaviy attestatsiya

Kursning maqsadi va vazifalari

Oliy ta'lim muasasalari pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish kursining **maqsadi** pedagog kadrlarning innovatsion yondoshuvlar asosida o'quv-tarbiyaviy jarayonlarni yuksak ilmiy-metodik darajada loyihalashtirish, sohadagi ilg'or tajribalar, zamonaviy bilim va malakalarni o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishlari uchun zarur bo'ladigan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini takomillashtirish, shuningdek ularning ijodiy faolligini rivojlantirishdan iborat

Kursning vazifalariga quyidagilar kiradi:

"Buxgalteriya hisobi" yo'nalishida pedagog kadrlarning kasbiy bilim, ko'nikma, malakalarini takomillashtirish va rivojlantirish;

- pedagoglarning ijodiy-innovatsion faoliyk darajasini oshirish;

- pedagog kadrlar tomonidan zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, zamonaviy ta'lim va innovatsion texnologiyalar sohasidagi ilg'or xorijiy tajribalarning o'zlashtirishini ta'minlash;

- o'quv jarayonini tashkil etish va uning sifatini ta'minlash borasidagi ilg'or xorijiy tajribalar, zamonaviy yondashuvlarni o'zlashtirish;

"Buxgalteriya hisobi" yo'nalishida qayta tayyorlash va malaka oshirish jarayonlarini fan va ishlab chiqarishdagi innovatsiyalar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash.

Kurs yakunida tinglovchilarning bilim, ko'nikma va malakalari hamda kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar:

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursining o'quv modullari bo'yicha tinglovchilar quyidagi yangi bilim, ko'nikma, malaka hamda kompetensiyalarga ega bo'lishlari talab etiladi:

Tinglovchi:

- "Yangi O'zbekiston" konsepsiysi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillarini;

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlarini;

- O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlarini;

- O'zbekiston Respublikasining zamonaviy konstitutsionalizmini;

- aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilishni;

- "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollarini;

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalarini;

- jamiyatning iqtisodiy negizlarini;

- "Xavfsiz va tinchliksevar davlat" tamoyiliga asoslangan siyosatni;

- Oliy ta'lim sohasiga oid qonun hujjatlari va ularning mazmunini;

- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining oliy ta'lim tizimiga oid farmonlari, qarorlarini;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining oliy ta'lim tizimiga tegishli qarorlarini;

- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim jarayonlarini rejalashtirish va tashkil etishga oid buyruqlarini;

- Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalarini, fan dasturlari va ularga qo'yildigan talablarni, o'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullarini;

- oliy ta'lim tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbazarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillarini;

- ta'lim jarayonini raqamli transformatsiyasini;

- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini;

- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasini;

- mediasavodxonlik va xavfsizlik asoslarini;

- raqamli ta'lim resurslarini loyihalash uchun asosiy talablarni;

- meta texnologiyalar tushunchasi, avzalliklari va kamchiliklарини;

- zamonaviy ta'lim tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyatini;

- ta'limda sun'iy intellektningdan foydalanish istiqbollarini va xavflarini;

- bilimlarni sinash va baholashning aqlii tizimlarini;

- jahonda oliy ta'lim rivojlanish tendensiyalari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlarni;

- zamonaviy ta'limning global trendlarini;

- inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limning yoshdagи ahamiyatini;

- oliy ta'limning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingini;

- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarini;

- zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'p qirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalarini;

- universitetlarning zamonaviy modellarini;

- zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellarini;

- tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlarini;

- pedagoging kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini;

- innovatsion ta'lif muhiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarning mazmun va mohiyatini;
- kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari;
- pedagogik texnikaning asosiy komponentlarini;
- pedagogik texnikani shakllantirish yo'llarini;
- kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kometensiyalarini rivojlantirishga ta'sirini;
  - kasbiy kompetetnsiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini;
  - kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda uchraydigan to'siqlarni echishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriyasini;
    - talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasini;
    - ta'lif sifatiga ta'sir etuvchi omillarni;
    - kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalarini;
    - baholash turlari, tamoyillari va mezonlarini;
    - bozor iqtisodiyotida buxgalteriya hisobining o'ziga xos xususiyatlari;
    - buxgalteriya hisobinin avtomatlashirish tizimlarini;
    - iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida O'zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobi kontseptsiyasining zaruriyligi va tashkil qilish asoslarini;
  - O'zbekiston Respublikasi korxonalarida hisob siyosatining o'ziga xos xususiyatlari va moliyaviy hisobotning mazmuni va tarkibini;
    - moliyaviy hisobotning mazmuni va tarkibini;
    - buxgalteriya balansi tuzilishi va uning tarkibini;
    - moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni;
    - moliyaviy hisobotning halqaro standartlarining kontseptual asoslarini;
    - audit va auditorlik faoliyatining mohiyatini;
    - moliyaviy hisobotni taylorlashning asoslarini;
    - biznes birlashushi va konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobotlarni;
    - mahsulot tannarxini tarkibi va turlarini;
    - jarayonli, bo'linmali, buyurtmali tannarx hisoblash usullarini;
    - transfert bahosining turlari va shakllantirish tamoyillari: bozor narxi va xarajatlar miqdori bo'yicha baholash, uning afzalliklari va kamchiliklari, transfert baholarni o'rnatish uslublarini;
      - moliyaviy hisobotlarni tuzatishlar kiritishning mazmuni va mohiyatini;
      - moliyaviy hisobotlarga tuzatishlar kiritishning talablarini;
      - ekspert ishlaridan va boshqa auditor ishi natijalaridan dalil sifatida foydalanish xususiyatlari;

- muhimlik darajasi va auditorlik riski tushunchalarining o'zaro bog'liqligini;
- "Xalqaro standartlarga muvofiq audit o'tkazishda mustaqil auditorning umumiy maqsadlari" nomli 200-ton AXSni;
- muhimlik darajasini aniqlashda bazaviy ko'rsatkichlar tizimini shakllantirish tartibini *bilishi* lozim.

Tinglovchi:

- "O'zbekiston-2030" strategiyasining mazmun-mohiyati va ahamiyatini yoritib berish;
- O'zbekistonning xalqaro maydondag'i siyosiy va iqtisodiy aloqalarini tahlil etish va baholash;
  - yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari asoslarini o'zlashtirish;
  - O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining Oliy ta'lif tizimiga tegishli qarorlari asosida ta'lif-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
  - xorijiy tajribalar asosida malaka talablari, o'quv rejalarini va fan dasturlarini takomillashtirish;
  - xalqaro tajribaning ahamiyatini yoritib berish;
  - multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash;
  - masofiviy ta'lif platformalari uchun video kontent yaratish;
  - Internetda mualiflik huquqlarini himoya qilish usullaridan foydalanish;
  - raqamli ta'lif resurslari sifatini baholash;
  - pedagogik jarayonda sun'iy intellektning rolini tahlil qilish va ahamiyatini ochib berish;
  - ta'lif sohasida sun'iy intellektdan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklarini aniqlash;
  - OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash;
  - jahon universitetlari reytingini tahlil etish va baholash;
  - universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish;
  - tadbirdorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlarni aniqlash;
  - Universitet 1.0 dan Universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolarni aniqlash;
  - zamонави тадбирорлик университети модели тамоъйларини о'злаштириш;
  - педагоглarning kreativ potensiali tushunchasi va mohiyatini ochib berish;
  - педагоглар kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning innovatsion texnologiyalarini qo'llash;
  - o'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyatini yoritib berish;
  - tinglovchilar diqqatini o'ziga tortish usullaridan foydalanish;
  - kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish va rivojlantirish yo'llarini tahlil etish;
  - kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish;
    - talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash;
    - talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyati)ini nazorat qilish;

- baholashning miqdor va sifat tahlilini amalga oshirish;
- moliyaviy hisobotni tartibga solishni zamonaviy usullarining o'ziga hos xususiyatlarini tahlil etish;
- moliyaviy hisobotlarni tayyorlash, to'ldirish va taqdim etishning huquqiy asoslarini o'zlashtirish;
- giperinfyatsiyali iqtisodiyotda moliyaviy hisobot tuzishni tartib qoidalariiga amal qilish;
- xo'jalik sub'ektlari tomonidan tekshiriladigan hujjatlarni auditorlarga to'liq hajmda taqdim etilishini ta'minlash;
- xalqaro audit standartlarining O'zbekiston Respublikasining iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri tahlil qilish;
- chet mamlakatlarda buxgalteriya hisobini huquqiy jihatdan tartibga solish amaliyotidagi xususiyatlarini oshib berish;
- xo'jalik sub'ektlari tomonidan tekshiriladigan hujjatlarni auditorlarga to'liq hajmda taqdim etilishini ta'minlash tartibiga rioya qilish;
- hisobot sanasida chet el valyutasidagi operatsiyalar va monitar/nomonetar chet el valyutasi ob'ektlarini transformatsiya qilish hisobi xususiyatlarini tahlil etish;
- korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilishda hisob siyosatining o'mini oshib berish **ko'nikmalariga** ega bo'lishi lozim.

Tinglovchi:

- O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasidagi asosiy o'zgarishlarni tahlil qilish va ularning zarurligini muhokama etish;
- O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmun-mohiyati va ahamiyatini oshib berish;
- Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining ta'lim-tarbiya jarayonini tashkil etishga oid buyruqlari, Davlat ta'lim standartlari, ta'lim yo'nalishlarining va magistratura mutaxassisliklarining malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish;
- o'quv yuklamalarni rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish;
- meyoriy uslubiy hujjatlarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlarini tahlil etish;
- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish tartibidan samarali foydalanish;
- an'anaviy va raqamli ta'limda pedagogik dizaynning xususiyatlarini oshib berish;
- onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish;
- mediasavdonlik va xavfsizlik asoslarini o'zlashtirish;
- pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish;
- raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish;

- meta texnologiyalarni ta'limga samarali integratsiya qilish yo'llaridan foydalanish;
- ta'limdagи sun'iy intellektning xususiyatlarini muhokama qilish;
- xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlarining ahamiyatini oshib berish;
- OTM reytingiga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish;
- universitetlarning zamonaviy modellarini o'rganish;
- OTM bitiruvchilarini va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi startaplarni shakllantirish va yaratish;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini tahlil etish;
- innovatsion ta'lim muhiti sharoitida pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish;
- pedagog kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish hususiyatlarini tahlil etish va baholash;
- ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashqlarni ishlab chiqish;
- o'quv jarayoni ishtirokchilarini bir-birlari bilan tanishtirish, samimiy do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish;
- tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish;
- kasbiy kompetentsiyalarini rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyatini oshib berish;
- ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-tehnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot)ni tahlil etish va baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash;
- talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reprodukтив, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik)ni ishlab chiqish metodikasidan samarali foydalanish;
- audit va auditorlik faoliyatining mohiyati, O'zbekiston Respublikasining moliyaviy nazorat tizimida auditning tutgan o'rnni oshib berish;
- pul oqimi to'g'risidagi hisobotni tuzish va uni to'ldirish;
- xususiy kapital to'g'risidagi hisobotni tuzish;
- buxgalteriya hisobini tashkil qilishning huquqiy-me'yoriy asoslari ozlashtirish;
- moliyaviy hisobot halqaro standartlarining asosi mazmuni va uning accountant tayyorlash tizimidagi o'rni oshib berish;
- materiallarni qabul qilishni hujjatlashtirish, materiallarni omborda va buxgalteriyada hisobga olish;
- moliyaviy hisobotlarga tuzatishlar kiritishning talablariga rioya etish;
- to'liq tannarx va ishlab chiqarish tannarxini hisoblash;
- transfert bahoni shakllantirish va segmentar hisobot tayyorlash;
- hisobot davrida tuzatish kiritiladigan va kiritilmaydigan hodisalarini hisobga olish;
- dunyo mamlakatlarda buxgalteriya hisobini tashkil etishning umumiy tamoyillari va o'ziga xos xususiyatlarini tahlil etish va baholash;

- rivojlangan davlatlarda buxgalteriya hisobining tashkiliy tamoyillari va vazifalari, unga ta'sir etuvchi omillarni tahlil etish **malakalariga** ega bo'lishi zarur.

Tinglovchi:

- 2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi mohiyati bilan tanishish;
- "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlarini amaliyatga tadbiq etish;
- yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari yuzasidan muhokama tashkil etish va ulardan samarali foydalanish;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiya vazirligining buyruqlari asosida ta'lim-tarbiya jarayonlarini tashkil etish;
- Davlat ta'lim standartlari, malaka talabları, o'quv rejalar va fan dasturlar asosida fanning ishchi dasturini ishlab chiqish amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;
- oliy ta'lim tizimida manfaatlар to'qnashuviga yo'1 qo'yilganlik holatlarini aniqlash, manfaatlар to'qnashushi yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalarni oldini olish va bartaraf etish uchun chora-tadbirlar ishlab chiqish, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (nomzodlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanishi lozim bo'lgan xorij tajribasidan foydalanish;
- raqamli ta'lim resurslari va dasturiy mahsulotlarini o'quv jarayoniga faol tatbiq etilishini tashkil etish;
- raqamli ta'lim resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi asoslarini o'zlashtirish;
- raqamli ta'lim muhitida pedagogik dizaynga oid innovatsiyalarni amaliyatga tatbiq etish;
- meta texnologiyalarni tahlil qilish va ularning ta'lindagi ta'sirini olib berish;
- sun'iy intellektning asosiy xususiyatlarini asoslab berish;
- universitetlarning xalqaro va milliy reytingini baholash;
- OTMlarda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarni tijoratlashtirish yo'llarini tahlil etish va amaliyatga tadbiq etish;
- «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modelini qo'llash;
- professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faolligini rivojlantirish istiqbollarini yoritib berish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslarini amaliyatga tadbiq etish;
- pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik trayektoriyalarini ishlab chiqish;
- kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritish, ularni echish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlash;
- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholash;

- talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimini yuritish;
  - talabalarning ta'limi (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash;
  - O'zbekiston Respublikasining moliyaviy nazorat tizimida auditning tutgan o'rnini olib berish;
  - "Ichki nazoratdagi kamchiliklar yuzasidan boshqaruva yuklatilgan shaxslar va rahbariyat bilan axborot almashinuvi" nomli 265-sون AXS, "Xizmat ko'rsatuvchi tashkilot xizmatlaridan foydalanadigan tadbirkorlik sub'ektlari auditini o'tkazish jihatlari" nomli 402-sон AXS, "Audit o'tkazish jarayonida aniqlangan bузи ko'rsatishlarni baholash" nomli 450-sон AXS bo'yicha tekshiriladigan mijoz faoliyatini o'rganish;
  - iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida O'zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobi kontseptsiyasining zaruriyligi va tashkil qilish asoslarini olib berish;
  - O'zbekiston Respublikasida korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilishning zamonaviy tendensiyalarini amaliyatga tadbiq etish;
  - korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilish xususiyatini tahlil qilish. korxonalarda BHMS va MHXSlari bo'yicha moliyaviy hisobotlarning farqi jihatlarini ajratish;
  - auditorlik tekshiruvi bosqichlarida dalillarni to'plash tartibiga riosa etish;
  - tashqi auditor tomonidan ichki audit xizmatidan foydalanish mumkin bo'lgan holatlar tafsifini amalgalash;
  - muhimlik darajasini aniqlash tartibi va uni auditda qo'llash **kompetensiyalariga** ega bo'lishi lozim.

Kurs hajmi

Qayta tayyorlash va malaka oshirish kursi 288 soatni tashkil etadi. Bunda o'quv dasturining 144 soat hajmi ishdan ajralmagan mustaqil malaka oshirish shakllari asosida, 144 soati to'g'ridan-to'g'ri (bevosita) malaka oshirish shaklida ishdan ajragan holda amalgalashiladi. Malaka oshirishning bevosita shaklida bir haftadagi o'quv yuklamasining eng yuqori hajmi 36 soatni tashkil etadi. Attestatsiyadan muvaffaqiyatli o'tgan kurs tinglovchilariga O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi PF-4732-sон Farmoni 3-ilovasi bilan tasdiqlangan davlat namunasidagi malaka attestati beriladi.

**"BUXGALTERIYA HISOBI" YO'NALISHI BO'YICHA QAYTA
TAYYORLASH VA MALAKA OSHIRISH KURSINING O'QUV
MODULLARINING MAZMUNI**

1.1. Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi va jamiyatning ma'naviy asoslari.

"Yangi O'zbekiston" konsepsiysi, uning mazmun mohiyati va asosiy tamoyillari. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasini amalga oshirish jarayoni va orttirilgan tajriba. "O'zbekiston-2030" strategiyasining ahamiyati. Mamlakatimizda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash va aholi turmush darajasini oshirish. Aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'limga, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish. Aholi uchun qulay ekologik sharoitlarni yaratish va xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish. Mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta'minlash.

Huquqiy davlat va qonun ustuvorligi. Siyosiy va huquqiy islohotlar, davlat boshqaruvi tizimining takomillashtirilishi. Qonun ustuvorligini ta'minlash, xalq xizmatidagi davlat boshqaruvini tashkil etish. O'zbekiston Respublikasining zamonaviy ularning zaruriyati. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida inson va fuqaroning asosiy huquqlari, erkinliklari va burchlari. Jamiyatning iqtisodiy negizlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida ma'muriy-hududiy va davlat tuzilishi masalalari. Davlat hokimiyatining tashkil etilishining konstitutsiyaviy asoslari.

2030-yilgacha O'zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o'tish va ekologik barqarorlikga erishish strategiyasi. "Yashil" va inklyuziv iqtisodiy o'sish tamoyillariga asoslangan yuqori iqtisodiy o'sish dasturlari va ularning amaliyotga tadbiq etish istiqbollari.

Ijtimoiy rivojlanish va inson kapitali, yangi avlod kadrlarini tayyorlash. Ayollar va yoshlarni qo'llab-quvvatlash, gender tenglik va yoshlar siyosati. Yoshlarning mamlakat rivojidagi roli. Yoshlar ma'naviyatini oshirish bo'yicha davlat dasturlari.

Milliy ma'naviyat va qadriyatlar, yangi O'zbekistonning ma'naviy va madaniy tiklanish dasturlari. Global jarayonlar va O'zbekistonning o'rni, O'zbekistonning xalqaro maydonidagi siyosiy va iqtisodiy aloqalari. "Xavfsiz va tinchliksevar davlat" xalqaro asoslangan siyosatni izchil davom etirish. Mamlakatimizning raqamli va harbiy-tibbiy infratuzilmasini takomillashtirishga oid chora tadbirlar.

1.2. Oliy ta'limga normativ huquqiy asoslari hamda tizimda korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvining oldini olish.

Oliy ta'limga sohasiga oid qonun hujjalarning umumiy tavsifi. Oliy ta'limga tizimini tartiba soluvchi normativ - huquqiy xujjalarni tushunchasi. Normativ-huquqiy xujjalarning turlari. Normativ huquqiy xujjalarga qo'yiladigan talablar.

O'zbekiston Respublikasi oliy ta'limga tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi va uning mohiyati. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, O'zbekiston Respublikasining "Ta'limga to'g'risida"gi qonuni. Ta'limga jarayoni ishtirokchilarini ijtimoiy himoya qilish. Ta'limga to'g'risidagi qonun xujjalarning buzganlik uchun javobgarlik.

Oliy ta'limga sohasiga oid qonunosti hujjalari va ularning turlari. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Oliy ta'limga tizimiga oid farmonlari va qarorlari: O'zbekiston Respublikasi oliy ta'limga tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiysi. 2022 - 2026 yillarda mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi. Davlat oliy ta'limga muassasalarining akademik va tashkiliy-boshqaruv mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar. Davlat oliy ta'limga muassasalariga moliyaviy mustaqillik berish chora-tadbirlari.

Oliy ta'limga, fan va innovatsiyalar vazirligining buyruqlari. O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'limga, fan va innovatsiya vazirligining ta'limga va tarbiya jarayonlarini tashkil etishga oid buyruqlari. Davlat ta'limga standartlari, ta'limga yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar, fan dasturlari va ularga qo'yiladigan talablar. O'quv yuklamalarini rejalashtirish va ularning bajarilishini nazorat qilish usullari. OTMlarning lokal xujjalari (Ustav, Ichki tartib qoidalar).

Meyoriy uslubiy hujjalarni ishlab chiqish amaliyotini takomillashtirish mexanizmlari. Ta'limga yo'nalishlari va magistratura mutaxassisliklarining Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini ishlab chiqish. Xorijiy tajribalar asosida Malaka talablari, o'quv rejalar va fan dasturlarini takomillashtirish.

Oliy ta'limga tizimida korrupsiya va korrupsiyaga oid huquqbuzarliklarga qarshi kurashish vazifalari, mazmun-mohiyati, yuzaga kelish sabablari, ijtimoiy-huquqiy omillari.

Oliy ta'limga tizimida manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'yilganlik holatlarining ko'rinishi, manfaatlar to'qnashuviga yuzaga kelishi mumkin bo'lgan sohalar, ularni oldini olish va bartaraf etish uchun qo'llanilishi lozim bo'lgan chora-tadbirlarning mazmun-mohiyati, fuqarolarni ishga qabul qilish jarayonlarini nazoratga olinishini ta'minlash (nomzodlarni tekshirish tartibi), ushbu sohada qo'llanishi lozim bo'lgan xorij tajribasi.

Korrupsiyaga qarshi kurashish ichki tizimining huquqiy asoslarini shakllantirishda xalqaro tajribaning ahamiyati, korrupsiyaviy xavfi-xatarlarni aniqlash, ularni majburiy baholash, korrupsiya xavfi yuqori hisoblangan lavozimlar ro'yhatini shakllantirish, xavflar darajasini pasaytirish chora tadbirlarini amalga oshirish tartibi.

1.3. Pedagogik faoliyatda raqamli kompetensiyalar.

Ta'limga jarayonini raqamli transformatsiyasi. Pedagogik raqamli kompetentligi va uning tarkibiy tuzilmasi. Raqamli didaktika va uning asosiy tamoyillari. Raqamli ta'limga resurslarini loyihalash uchun asosiy talablar. Raqamli ta'limga resurslarini sifatini baholash.

Raqamli ta'limga muhitida pedagogik dizayn. Mediasavodxonlik va xavfsizlik. An'anaviy va raqamli ta'limga pedagogik dizaynni xususiyatlari. Raqamli ta'limga resursini pedagogik loyihalash texnologiyasi. ADDIE pedagogik dizayn tushunchasi. UX-dizayn. Internetdagi turli manbalar bilan ishlashda maxsus norma va qoidalarga rivoja qilish: mediasavodxonlik, mualliflik huquqi, axborot xavfsizligi. Internetda mualliflik huquqlarini himoya qilish usullari.

Raqamli ta'limga resurslarini va dasturiy mahsulotlari. Raqamli ta'limga resurslaridan (RTR) foydalanan. RTRni tanlash, elektron kutubxonalar bilan ishlash, ta'limga oluvchilarining ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda ochiq o'quv platformalarida ommaviy onlayn kurslarni tanlash.

Multimedia va infografika asosida interaktiv didaktik mayeriallar yaratish va bulut xizmatlarida saqlash. Pedagogik faoliyatda bulutli xizmatlardan (Google, H5P, Canva, figma) foydalanish. Bulutli xizmatlardan foydalanib infografika, videoema'ruza va multimedia vositalarini o'z ichiga qamrab olgan interaktiv taqdimot yaratish, animatsiya effektlarini o'rnatish, giperhavolalar yordamida taqdimot namoyishini boshqarish.

Masofiyi ta'lif platformalariga videokontent yaratish: Onlayn video muharrirlardan (AdobePremiere Pro, Davici Resolve, FinalCut) foydalangan holda audio va video montaj qilish. Taklif etilgan muharrirdan foydalanib, tanlangan mavzu bo'yicha video yozish, tahrirlash va saqlash.

Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda raqamli texnologiyalardan foydalanish. Onlayn mashg'ulotlarni tashkil etishda vebinar xizmatlari (Zoom, Yandeks.Telemost Google Meet va b.) bilan ishlash.

Meta texnologiyalar tushunchasi, avzalliklari va kamchiliklari. Meta texnologiyalarni tahlil qilish va ularning ta'limgagini ta'siri. Meta texnologiyalarni ta'limda samarali integratsiya qilish yo'llari.

Zamonaviy ta'lif tizimida sun'iy intellekt (AI) ning ahamiyati. Ta'limgagini sun'iy intellektning xususiyatlari. Sun'iy intellektning asosiy xususiyatlari. Ta'lif sohasida sun'iy intellektidan foydalanishning afzalliklari va kamchiliklari. Pedagogik jarayonda sun'iy intellektningning roli. Ta'lifda sun'iy intellekti qo'llashning asosiy yo'nalishlari. Bilimlarni sinash va baholashning aqlii tizimlari. Ta'lifda sun'iy intellektningdan foydalanish istiqbollari va xavflari.

1.4. Ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish.

O'zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to'g'risida" hamda "Innovatsion faoliyat to'g'risida" Qonunlari hamda O'zbekiston Respublikasida ilm-fanni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasining mazmuni va mohiyati.

Jahonda oliy ta'lif rivojlanish tendensiylari: umumiy trendlar va strategik yo'nalishlar. Zamonaviy ta'limgarning global trendlari. Ta'limgarning globallashuvi, ta'limgarning oxirgi o'n yilliklarda butun dunyoda butun jahon iqtisodiy, siyosiy, madaniy integratsiyasi va unifikatsiyasi, kengaytirish jarayoni vazifasini bajarishi. Milliy ta'lif tizimlarining davlat chegaralaridan chiqib, ta'limgarning bayallimnalashuvi va yagona ta'lif makoni va ta'lif xizmatlari bozorining shakllanishi. Ta'limgarning ommaviylashuvi. Ta'limgarning demokratlashuvi. Ta'lif texnologiyasi. Inson kapitalining iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida rivojlanishida ta'limgarning yoshdagagi ahamiyati. Uzlksiz va umr davomida ta'lif olish. Talantlar uchun raqobatchilikning kuchayishi. "Ilg'or muhandislik maktablari" faoliyatini tashkil etish. Oliy ta'lif muassasalarida "Yashil madaniyat" ni shakllantirish masalalari.

Oliy ta'limgarning zamonaviy integratsiyasi: global va mintaqaviy makonda raqobatchilikdagi ustuvorliklari, universitetlarning xalqaro va milliy reytingi. OTMlarni reyting bo'yicha ranjirlash. Xalqaro reyting turlari va ularning indikatorlari. Juhon universitetlari reytingi. Universitetlarni mustaqil baholash yondashuvlarini aniqlashtirish. Quacquarelli Symond (QS). Shanxay (Shanghai Jiao Tong University) universitetining oliy ta'lif instituti (Institute of Higher Education) tomonidan dunyoning 500 ta yetakchi universitetlari- ARWU-500 ro'yxati.

Times Higher Education(THE) World University Ranking reytingi.

OTM larda talim, ilmiy va innovatsion faoliyatni rivojlantirish, ilmiy tadqiqot natijalarini tijoratlashtirish. Zamonaviy universitet jamiyatning faol, ko'pqirrali va samarali faoliyat yurituvchi instituti sifatidagi uchta yirik vazifalari. Universitetlarning zamonaviy modellari va ularning transformatsiyasi. Universitetlarning klassik modellari. Universitetlarning zamonaviy modellari. Zamonaviy kelajak universitetlarning beshta asosiy modellari. Universitet 1.0 dan universitet 3.0 modeliga o'tish borasidagi muammolar, echimlar va istiqbollar. Tadbirkorlik universitetiga o'tish uchun zarur bo'ladigan o'zgarishlar. Tadbirkorlik universitetining asosiy vazifalari. Texnologiyalarni tijoratlashtirish. Akademik tadbirkorlik = «universitet spin-offi». Akademik spin-off - universitetga taalluqli bo'lgan texnologiyalar asosida universitet xodimlari yoki bitiruvchilari tomonidan yaratiladigan shu'ba tashkilot. OTM bitiruvchilari va xodimlari tomonidan texnologiyalar transferiga litsenziyalar oluvchi start-aplarni shakllantirish va yaratish. Zamonaviy tadbirkorlik universiteti modeli tamoyillari. Tadbirkorlik universiteti faoliyatining muhim yo'nalishlari. Universitet 4.0 kelajak universiteti sifatida. Kelajak universitetining asosiy konturlari.

Universitet 3.0 modelida professor - o'qituvchilar faoliyatini tashkil etish: «amaliyotchi professorlar» (pop, professor of practice) modeli. Universitetlarning an'anaviy vazifalari (transformatsiya): o'quv faoliyati (yangi o'quv predmetlarining paydo bo'lish, ta'limgarning innovatsion usullarining rivojlanishi); ilmiy faoliyat (yangi bilimlarni generatsiyalash; individual va fanlararoдан guruhli tadqiqotlarga o'tish). universitetlarning yangi («uchinchisi») vazifasi: universitetlar bo'linmalarida olingan ilmiy natijalarini tijoratlashtirish (patentlashtirish, litsenziyalashtirish, kichik innovatsion kompaniyalarni yaratish va boshq.). Istitutsional sohalar kesishuvidagi innovatsiya. Uch qirrali spiral modeli: innovatsiyalar, kelishuvlar va bilimlar makoni. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli. «Amaliyotchi professorlar» (PoP, Professor of Practice) modeli asosida universitetga yuqori texnologiyaga asoslangan firmalarni yaratgan xodimlarni jalb etish mexanizmi.

Professor-o'qituvchilarning tadqiqotchi sifatidagi nashr faoliygini rivojlantirish istiqbollari. ORCID, JEL Classification (Code) va Mendeley, Grammarly, CorelDraw dasturlaridan foydalanib dissertatsiya ishi paragraflari, ilmiy maqolalar va biznes hisobotlarni IMRAD formatida rasmiylashtirish. Scopus xalqaro ilmiy bazasida Sifat ko'rsatkichlari: Quartile (kvartil); CiteScore (yiliga sitatalash soni); SJR (SCImago Journal Rank); SNIP (Source Normalized Impact per Paper); kvartillar va protsentillar; Scopusdagi jurnallarni tekshirish; Scopus, Web of Science yoki yuqori impakt faktorli (IF) jurnallarda maqola chop etish. Ilmiy maqolalarning turlari (nazariy) ilmiy maqolalarning turlari (empirik/amaliy). Maqolaning tahririyatda o'tish protsedurasi. Mahsuldar va ko'p nashr ettiruvchi tadqiqotchi bo'lish yo'llari.

1.5. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish.

Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga yangicha yondashuv. Kasbiy kompetensiyalarning mazmuni va mohiyati. Kasbiy kompetensiyalar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish jarayonini tashkil etishda innovatsion, akmeologik, aksiologik, kreativ, refleksiv, texnologik, kompetentli, psixologik, andragogik yondashuvlar va xalqaro tajribalar hamda ularning kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga ta'siri.

Pedagogik texnika - kasbiy kompetensiyalar kompetensiyalarini rivojlantirishning

asosiy omili sifatida. Pedagogik texnika xakida tushuncha. Pedagogik texnika – pedagog xulkining boshkarish omili sifatida. O'qituvchi faoliyatida pedagogik texnikaning axamiyati. Pedagogik texnikaning asosiy komponentlari. Pedagogik texnikani shakkantirish yo'llari. Tinglovchilar dikkatini o'ziga tortish usullari. Auditoriyani boshqarish psixologiyasi, tinglovchilarga ta'sir etish va ishontirish usullari. Pedagog faoliyatiga qo'yiladigan baho darajasi – pedagogik kvalimetriya. Pedagogik deontologiya, pedagogik boshqaruv va texnika o'qituvchi faoliyatini samarali tashkil etishning asosiy shakli.

Kasbiy kompetensiyalarni shakkantirish va rivojlantirish yo'llari. Ijtimoiy va kasbiy tajribaga asoslangan intellektual mashq. O'quv jarayoni ishtirotkchilarini birlari bilan tanishtirish, samimi do'stona munosabat va ijodiy muhitni yuzaga keltirish, tinglovchilarning ijodiy imkoniyati va shaxsiy sifatlarini ochish, tinglovchilarning hamkorlikda ishlashlari uchun qulay sharoitni vujudga keltirish. Tinglovchilarning kasbiy kompetensiyalarini o'rganish, tanishish. Tarqatma materiallar bilan kichik guruhlarda ishlash. Guruhlar taqdimoti.

Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida pedagogik deontologiyaning roli, ahamiyati. Pedagogik deontologiya – pedagogning odab ahloqi fani: mazmuni, mohiyati, ahamiyati. Pedagog obro'si va uni faoliyatda namoyon bulishi. Pedagog nafosati va odobini shakkantirish, rivojlantirish yo'llari xamda unga erishish shart-sharoitlari. Talabalarning o'quv-bilish faoliyati faolligini oshirish va mustaqil ta'lmini tashkil etish. Pedagogning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik-psixologik troyektoriyalarini ishlab chiqish.

Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlar, qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish yo'llari. Pedagog faoliyatida uchraydigan to'siqlar va ularni echish yo'llari. Yosh pedagoglar faoliyatida odatda yul qo'yiladigan xatolar va ularni engish yo'llari. Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirish jarayonida uchraydigan to'siqlarning xilma-xilligi va o'ziga xos xususiyatlari, sabablarini amaliy tomonlarini yoritilishi, ularni echish bosqichlarini guruh bilan birgalikda aniqlanishi. Kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishda uchraydigan to'siqlarni echishda, to'g'ri harakatlar qilishda pedagogning kompetentlik va kreativlik darajasi, pedagogik kvalimetriysi. Kichik guruhlarda tarqatma materiallar bilan ishlash. Guruhlar taqdimoti.

1.6. Ta'lif sifatini ta'minlashda baholash metodikalari.

Talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning nazariyasi. Baholash, baholashning maqsadi va vazifalari. ta'lif sifatiga ta'sir etuvchi omillar (moddiy-texnik baza, professor-o'qituvchilarning salohiyati va o'quv-metodik ta'minot). Baholash turlari (joriy, oraliq, yakuniy va xalqaro). Baholash tamoyillari va mezonlari.

Talabalarning o'quv auditoriyadagi faoliyatini baholash. Kredit-modul tizimida talabalarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalarini nazorat qilish va baholashning o'ziga xos xususiyatlari, didaktik funksiyalari.

Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholash. Talabalarning kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, o'quv-malakaviy amaliyot (mehnat faoliyatini) nazorat qilish. Talabalarning o'quv auditoriyadan tashqari faoliyatini baholashda o'quv topshiriqlari (reproduktiv, produktiv, qisman-izlanishli, kreativ (ijodiy) murakkablik) ni ishlab chiqish metodikasi.

Talabalar kasbiy tayyorgarlik sifatini kompleks baholashning elektron monitoring tizimi. Talabalarning ta'lifiy (o'quv predmetlari), tarbiyaviy (ma'naviy-ma'rifiy tadbirilar) va rivojlantiruvchi (ilmiy-tadqiqot ishi, start-up loyihalar) maqsadlarini baholash. Baholashning miqdor va sifat tahlili.

1.7. Buxgalteriya hisobi va auditning dolzarb muammolari.

Bozor iqtisodiyotida buxgalteriya hisobining o'ziga xos xususiyatlari. Buxgalteriya hisobinin avtomatlashtirish tizimlari. Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida O'zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobi kontseptsiyasining zaruriyligi va tashkil qilish asoslari. O'zbekiston Respublikasi korxonalarida hisob siyosatining o'ziga xos xususiyatlari va moliyaviy hisobotning mazmuni va tarkibi. Moliyaviy hisobotning mazmuni va tarkibi. Buxgalteriya balansi tuzilishi va uning tarkibi. Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobot. Pul oqimi to'g'risidagi hisobotni tuzish va uni to'ldirish. Xususiy kapital to'g'risidagi hisobotni tuzish.

Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga o'tishning yutuq va muammolari. Buxgalteriya hisobini tashkil qilishning xuquqiy-me'yoriy asoslari. Moliyaviy hisobot halqaro standartlarining asosi mazmuni va uning accountant tayyorlash tizimidagi o'rni. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining yaratilish tarixi. Moliyaviy hisobotni tayyorlashning asoslari tushunchasi. Moliyaviy hisobotning halqaro standartlarining kontseptual asoslari. Moliyaviy hisobot ma'lumotlarning sifat tavsiflari: tushunariligi, o'rinniligi, ishonchliligi, taqqoslanuvchanligi. MHXS (IFRS) 1 : Moliyaviy hisobotning xalqaro standardlarini birinchi marta qo'llash standartining mazmuni va qo'llash.

Audit va auditorlik faoliyatining mohiyati. O'zbekiston Respublikasining moliyaviy nazorat tizimida auditning tutgan o'rni. Auditorlik faoliyatining rivojlaniш bosqichlari: tasdiqlovchi audit; maqsadli sistemali audit; tavakkalchilikka asoslangan audit. "Ichki nazoratdagi kamchiliklar yuzasidan boshqaruv yuklatilgan shaxslar va rahbariyat bilan axborot almashtinuvi" nomli 265-son AXS, "Xizmat ko'rsatuvchi tashkilot xizmatlaridan foydalananidan tadbirkorlik sub'ektlari auditini o'tkazish jihatlari" nomli 402-son AXS, "Audit o'tkazish jarayonida aniqlangan buzib ko'rsatishlarni baholash" nomli 450-son AXS bo'yicha tekshiriladigan mijoz faoliyatini o'rganish.

Iqtisodiyotni raqamlashtirish sharoitida O'zbekiston Respublikasida buxgalteriya hisobi kontseptsiyasining zaruriyligi va tashkil qilish asoslari. Moliyaviy natijalarining shakkantirish va ularni hisobga olish vazifalari. Biznes birlashuvni va konsolidatsiyalangan moliyaviy hisobotlar. Hisob siyosatining mazmuni va mohiyati. Hisob siyosatini tuzilishi, buxgalteriya bahosi va xatolar. Hisob siyosatidagi o'zgarishlar va ularni hisobga olish. Hisob siyosatida buxgalteriya baholari va o'zgarishlarini hisobga olish. Korxonalar uchun moliyaviy hisobotlarni tayyorlash. Moliyaviy hisobotlarni tayyorlashda istisno holatlar.

Moliyaviy hisobotning xalqaro standarti № 8 "Hisob siyosati, buxgalteriya baholash va hatolaridagi o'zgarishlar". MHXS (IFRS) 10 hisobot davridan keyingi hodisalarning mazmuni. Moliyaviy hisobotni tartibga solishni zamonaviy usullarining o'ziga hos xususiyatlari. Moliyaviy hisobotlarni tayyorlash, to'ldirish va taqdim etishning huquqiy asoslari. Hisobot davridan kegingi hodisalar haqida tushuncha. Tuzatishni talab etadigan hodisalar. Tuzatishni talab etmaydigan hodisalar. Giperinfyatsiyali iqtisodiyotda moliyaviy hisobot tuzishni tartib qoidalari.

Xo'jalik sub'ektlari tomonidan tekshiriladigan hujjatlarni auditorlarga to'liq hajmda taqdim etilishini ta'minlash tartibi.

Xalqaro audit standartlarining O'zbekiston Respublikasining iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri. "Xalqaro standartlarga muvofiq audit o'tkazishda mustaqil auditorning umumiyligi maqsadlari" nomli 200-sont ASX. Umumiyligi tamoyillar va majburiyatlar. Sohaga oid yuzaga keladigan kamchiliklar va ularning tahlili.

1.8. Buxgalteriya hisobi va auditning zamonaviy yutuqlari.

Materiallarni qabul qilishi hujjatlashtirish, materiallarni omborda va buxgalteriyada hisobga olish. Mahsulot tannarxini tarkibi va turlari. Jarayonli, bo'linmali, buyurtmali tannarx hisoblash usullari. To'liq tannarx va ishlab chiqarish tannarxini hisoblash. Transfert bahoni shakllantirish va segmentar hisobot. Transfert bahosining turlari va shakllantirish tamoyillari: bozor narxi va xarajatlar miqdori bo'yicha baholash, uning afzalliklari va kamchiliklari, transfert baholarni o'rnatish usslublari.

Moliyaviy hisobotlarni tuzatishlar kiritishning mazmuni va mohiyati. Moliyaviy hisobotlarga tuztishlar kiritishning talablari. Hisobot davrida tuzatish kiritiladigan va kiritilmaydigan hodisalarini hisobga olish. Dunyo mamlakatlarda buxgalteriya hisobini tashkil etishning umumiyligi tamoyillari va o'ziga xos xususiyatlari. Rivojlangan davlatlarda buxgalteriya hisobining tashkili tamoyillari va vazifalari, unga ta'sir etuvchi omillar. Chet mamlakatlarda buxgalteriya hisobini huquqiy jihatdan tartibga solish amaliyotidagi xususiyatlari.

Hisobot sanasida chet el valyutasidagi operatsiyalar va monitar/nomonetar chet el valyutasi ob'ektlarini transformatsiya qilish hisobi xususiyatlari. O'zbekiston Respublikasida korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilishning zamonaviy tendensiyalari. Korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilish xususiyati. Korxonalarda BHMS va MHXSlari bo'yicha moliyaviy hisobotlarning qanday farqi jihatlar. Korxonalarda moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilishda hisob siyosatining o'rni.

Ekspert ishlardan va boshqa auditor ishi natijalaridan dalil sifatida foydalish xususiyatlari. Auditorlik tekshiruvi bosqichlarida dalillarni to'plash tartibi. Xo'jalik sub'ektlari tomonidan tekshiriladigan hujjatlarni auditorlarga to'liq hajmda taqdim etilishini ta'minlash tartibi. Tashqi auditor tomonidan ichki audit xizmatidan foydalish mumkin bo'lgan holatlar tavsifi.

Auditda muhimlik. Muhimlik darajasini aniqlashda bazaviy ko'rsatkichlar tizimini shakllantirish tartibi. Muhimlik darajasini aniqlash tartibi va uni auditda qo'llash. Muhimlik darajasini auditda qo'llash tartibi. Auditorlik riski va uning yuzaga kelish sabablari va riskka ta'sir qiluvchi omillar. Muhimlik darjasini va auditorlik riski tushunchalarining o'zaro bog'liqligini.

Malakaviy attestatsiya

Tinglovchilarining malakaviy attestatsiyasi kasbiy, o'quv-metodik va ilmiy-metodik faoliyati natijalari (elektron portfolioda qayd etilgan ko'rsatkichlari), kursni tamomlagandan keyingi onlayn test sinovlari hamda Attestatsiya komissiyasida bitiruv ishini himoya qilish asosida o'tkaziladi.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda tinglovchilar o'quv modullari doirasidagi ijodiy topshiriqlar, keyslar, o'quv loyihalari, texnologik jarayonlar bilan bog'liq vaziyatli masalalar asosida amaliy ishlarni bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlar zamонавија та'lim uslublari va innovatsion texnologiyalarga asoslangan holda o'tkaziladi. Bundan tashqari, mustaqil holda o'quv va ilmiy adabiyotlardan, elektron resurslardan, tarqatma materiallardan foydalananish tavsiya etiladi.

Mustaqil malaka oshirishni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Mustaqil malaka oshirish quyidagi shakllarni o'z ichiga oladi: ochiq o'quv mashg'ulotlari va mahorat darslarini tashkil etish; iqtidorli va iste'dodli talabalar bilan ishlash; ilmiy konferensiyalarda ma'ruza bilan qatnashish; ilmiy jurnallarda maqolalar chop etish; ko'rgazma va tanlovlarda ishtirot etish; ilmiy loyihalarda ishtirot etish; xalqaro (impakt-faktorli) nashrlarda maqolalar e'lon qilish; ixtiro (patent), ratsionalizatorlik takliflari, innovatsion ishlanmalarga mualliflik qilish; monografiya, mualliflik ijodiy ishlarni katalogini tayyorlash va nashrdan chiqarish; o'quv adabiyotlari (darslik, o'quv qo'llanma, metodik qo'llanma)ni tayyorlash va nashrdan chiqarish; falsafa doktori (PhD) darajasini olish uchun himoya qilingan dissertatsiyaga ilmiy rahbarlik qilish.

Pedagog kadrlarning mustaqil malaka oshirish natijalari elektron portfolio tizimida o'z aksini topadi.

Ko'chma mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ko'chma mashg'ulotlar zamонавија jihozlar hamda innovatsion texnologiyalarni qo'llab faoliyat yuritayotgan ishlab chiqarish korxona va tashkilotlari, olyi ta'lim muassasalarini, iqtisodiyot tarmoqlari, ilmiy-tadqiqot va loyiha-konstrukturlik muassasalarida olib boriladi.

Dasturning axborot-metodik ta'minoti

Modullarni o'qitish jarayonida ishlab chiqilgan o'quv-metodik materiallar, tegishli soha bo'yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimedia mahsulotlari va boshqa elektron va qog'oz variantdag'i manbaalardan foydalaniлади.

ADABIYOTLAR

I. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining asarları

- Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 488 b.
- Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2017. – 592 b.
- Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild. T.: “O'zbekiston”, 2018. – 507 b.
- Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'jadi. 3-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2019. – 400 b.
- Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – T.: “O'zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

- O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. – T.: O'zbekiston, 2023.
- O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi qabul qilingan “Ta'lim to'g'risida”gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015 yil 12 iyundagi “Oliy ta'lim muassasalarining rahbar va pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi PF-4732-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 maydagi “O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5729-sonli Farmoni.
- Ўзбекистон Respublikasi Prezidentining 2019 yil 27 avgustdagи “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining uzlusiz malakasini oshirish tizimini joriy etish to'g'risida”gi PF-5789-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 23 sentabrdagi “Oliy ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida”gi 797-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi “O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-5847-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 29 oktabr “Ilm-fanni 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi PF-6097-sonli Farmoni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021 yil 17 fevraldagи “Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-4996-sonli Qarori.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022-2026 yillarga mo'ljalangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida”gi PF-60-sonli Farmoni.

12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 25-yanvardagi “Respublika ijo etuvchi hokimiya organlari faoliyatini samarali yo'lga qo'yishga doir birinchi navbatdagi tashkiliy chora-tadbirlar to'g'risida”gi PF-14-sonli Farmoni.

13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi “O'zbekiston - 2030” strategiyasi to'g'risida”gi PF-158-son Farmoni.

14. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024 yil 21 iyundagi “Aholi va davlat xizmatchilarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi bilimlarini uzlusiz oshirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-228-son Farmoni.

III. Maxsus adabiyyotlar

1. Oliy ta'limning moyoriy - huquqiy xujjatlari to'plami. -T., 2013.

2. B.I.Ismailov, I.I.Nasriyev Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha idoraviy chora-tadbirlarning samaradorligini oshirish masalalari/O'quv-uslubiy qo'llanma. - T.:O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi Akademiyasi, O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi. Sudyalar oliy maktabi, 2020.-272 b.

3. Юсуфжанов О., Усманова С. Зарубежный опыт противодействия коррупции. // -T.: Адвокат, 2016. №5 - 59-62c.

4. O'rino V. O'zbekiston Respublikasi oly ta'lim muassasalarida ECTS kredit-modul tizimi: asosiy tushunchalar va qoidalar. O'quv qo'llanma. Nyu Bransvik Universiteti, 2020.

5. The European Higher education Area. - Joint Declaration of the Ministers of Yeducation. - Bologna, 1999, 19 June.

6. Shaping our Own Future in the Yeuropean Higher Yeducation Area // Convention of Yeuropean Higher Yeducation Institutions. - Salamanca, 2001, 29-30 march.

7. Виртуальная реальность как новая исследовательская и образовательная среда. Церфуз Д.н. и др. // ЖУРНАЛ Научно-аналитический журнал «Вестник Санкт-Петербургского университета Государственной противопожарной службы МЧС России», 2015. – с.185-197.

8. Ibraymov A.YE. Masofaviy o'qitishning didaktik tizimi. Metodik qo'llanma. – T.: “Lesson press”, 2020. -112 b.

9. Игнатова Н. Ю. Образование в цифровую эпоху: монография. М-во образования и науки РФ. – Нижний Тагил: НТИ (филиал) УрФУ, 2017. – 128 с. http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/54216/1/978-5-9544-0083-0_2017.pdf

10. Кирьякова А.В, Ольховая Т.А., Михайлова Н.В., Запорожко В.В. Интернет-технологии на базе ЛМС Moodle в компетентностно-ориентированном образовании: учебно-методическое пособие / А.В. Кирьякова, Т.А. Ольховая, Н.В. Михайлова, В.В. Запорожко; Оренбургский гос. ун-т. – Оренбург: ОГУ, 2011. – 116 с. http://www.osu.ru/docs/fpkp/kiryakova_internet_technologies.pdf

11. Кононюк А.Е. Облачные вычисления. – Киев, 2018. – 621 с.

12. Oliy ta'lim tizimini raqamli avlodga moslashtirish konsepsiysi. Yevropa Ittifoqi Erasmus+ dasturining ko'magida. https://hiedtec.ecs.unruse.bg/pimages/34/3._UZBEKISTAN-CONCEPT-UZ.pdf

13. Emelyanova O. A. Ta'limda bulutli texnologiyalardan foydalanish // Yosh olim. - 2014. - № 3. - S. 907-909.

14. Moodle LMS tizimida masofaviy kurslar yaratish. O'quv-uslubiy qo'llanma. – T.: Toshkent farmatsevtika instituti, 2017.

15. M.Xurramov. Oliy ta'lim muassasalari faoliyatiga sun'iy intellekt texnologiyasini joriy etish [Matn]: metodik qo'llanma / M.Xurramov. K.Xalmuratova. – T.: “Yetakchi nashriyoti”, 2024. – 28 b.
16. Тенденции и развития высшего образования в мире и в России. Аналитический доклад-дайджест. - М., 2021.- 198 с.
17. A.S. Zikriyoyev. Dunyo universitetlari reytingidagi tadqiqotchi olimlar orasida o'zingizni kashf qiling.-T.:Navro'z,2020. ISBN.9789943659285
18. Sherzod Mustafakulov, Aziz Zikriyoev, Dilnoza Allanazarova, Tokhir Khasanov, Sokhibmalik Khomidov. Explore Yourself Among World – Class Researchers. Grand OLEditor, Tashkent 2019, ISBN: 8175 25766-0.
19. Ackoff, Russell L., Scientific Method, New York: John Wiley & Sons, 1962.
20. Barzun, Jacques & Graff. F. (1990). The Modern Researcher, Harcourt, Brace Publication: New York.
21. Muslimov N.A va boshqalar. Innovatsion ta'lim texnologiyalari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: “Sano-standart”, 2015. – 208 b.
22. Muslimov N.A va boshqalar. Pedagogik kompetentlik va kreativ asoslari. O'quv-metodik qo'llanma. – T.: “Sano-standart”, 2015. – 120 b.
23. Печеркина, А. А. Развитие профессиональной компетентности педагога: теория и практика [Текст] : монография / А. А. Печеркина, Э. Э. Сыманюк, Е. Л. Умникова : Урал. гос. пед. ун-т. – Екатеринбург : [б.и.], 2011. – 233 с.
24. О.С. Фролова. Формирование инновационной компетенции педагога в процессе внутришкольного повышения квалификации. Дисс.к.п.н. Воронеж 2018.
25. Компетенции педагога XXI века [Электронный ресурс]: сб. материалов респ. конференции (Минск, 25 нояб. 2021 г.) / М-во образования Респ. Беларусь, ГУО «Акад. последиплом. образования», ОО «Белорус. пед. о-во». – Минск: АПО, 2021.
26. Ishmuhamedov R.J., M.Mirsolieva. O'quv jarayonida innovatsion ta'lim texnologiyalari. – T.: «Fan va texnologiya», 2017, 60 b.
27. Ishmuhamedov R, Mirsolieva M, Akramov A. Rahbarning innovatsion faoliyati. – T.: “Fan va texnologiyalar”, 2019.- 68 b.
28. Коджаспирова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах./ -М.:Айрис-пресс, 2016.
29. Натанzon Э. Ш. Приемы педагогического воздействия. - М, 2012. - 202 с.
30. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2014.
31. Anderson, Daid A. (2019) Survey of Economics. New York: Worth. ISBN 978-1-4292-5956-9.
32. Roger A. Arnold. Economics 13th Edition, Kindle Edition. (2018). ISBN-13: 978-1337617383.
33. Tamer Aksoy, Umit Hacioglu “Auditing Ecosystem and Strategic Accounting in the Digital Era”, ISBN 978-3-030-72627-0 ISBN 978-3-030-72628-7 (eBook), <https://doi.org/10.1007/978-3-030-72628-7>, Istanbul, Turkey, 2021.
34. Principals of Auditing, 20th Edition with Connect Whittington and Pany; Publisher: McGraw-Hill ISBN: 9781259295430..
35. Ergasheva Sh. T., Ilxamov Sh.I., Kozimjonov A., Mannapova R.A. “Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari”/ Darslik. – T.: “IQTISODIYOT”,2023.- 336 b.
36. Abdusalomova N. B., Temirov F. T. Moliyaviy hisob. Darslik. – T.:Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi, 2021. -374b.
37. B.Istroilov, R.O.Xolbekov. Buxgalteriya hisobi nazarlyysi. Darslik. –T.: Tafakkur nashriyoti, 2020. -240 b.
38. Эргашева Ш.Т. Международные стандарты финансовой отчётности. Учебник. ЛАП ЛАМБЕРТ Academic Publishing, 2021. -210-6.
39. Ergasheva Sh. T., Abdusalomova N. B..Boshqaruv hisobi : darslik / - T.; Iqtisodiyot, 2021. - 230 b.
40. B.A.Xasanov, A.A.Xashimov. Buxgalteriya hisobi: darslik / - T.; Iqtisodiyot dunyosi, 2021.-990 b.
41. Abduvaxidov F.T., Qo'ziyev I.N., Dadabayev Sh.X. Buxgalteriya hisobi. Darslik. -T.: TDIU, 2019.-403 b.
42. Xodjayeva M.X., Muqumov Z.A., Xasanova X.F Investisiyalar audit. O'quv qo'llanma. -T.: Iqtisodiyot, 2019.
43. Xalqaro audit standartlari, sifat nazorati, ko'rib chiqish, boshqa ishonch bildirish va turdosh xizmatlarning xalqaro standartlari to'plami - Halqaro Buxgalterlar Federasiysi, 2013. O'zbekiston buxgalterlar va auditorlar milliy Assosiasiyasining tarjimasi. - T., 2014.
44. R.O.Xolbekov. Xalqaro buxgalteriya hisobi -T.: Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi, 2021.- 138 b.
45. Sh.I.Ilxamov Amaliy audit. Darslik. -T. Iqtisodiyot, 2018.
46. Ilhamov SH.I. Audit. (1-qism) Darslik. -T.: Iqtisodiyot, 2018. – 295 b.
47. Tulaxodjayeva M.M., Ilhamov SH.I. va boshqalar. Audit. (2-qism) Darslik. -T.: Iqtisodiyot, 2018. – 405 b.

IV. Elektron ta'lim resurslari

1. www.edu.uz.
2. www.aci.uz.
3. www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.lib.bimm.uz.
5. www.ziyonet.uz.
6. www.sciencedirect.com.
7. www.acs.org.
8. www.nature.com.
9. <http://lex.uz>.
10. <http://natlib.uz>.
11. www.mf.uz.
12. www.openinfo.uz.
13. <https://www.uzse.uz>.
14. <https://www.fondbozori.uz>.
15. www.openbudget.uz.li.